

Petr Kopecký: Spolupráce Ostravské univerzity a VŠB-TUO má dnes silnější základy než kdy dřív

16.1.2026 - | Ostravská univerzita

Rektor Ostravské univerzity Petr Kopecký v rozhovoru pro VŠB - Technickou univerzitu Ostrava mluví o cestě od někdejších debat o sloučení univerzit k dnešnímu partnerskému modelu spolupráce.

Strategické projekty, rozvoj mezioborovosti, nové studijní programy i neméně důležitá role univerzit v transformaci Moravskoslezského kraje podle něj ukazují, že Ostravská univerzita a VŠB-TUO jsou dnes komplementárními partnery se společnou vizí budoucnosti regionu.

Jak vy osobně vnímáte to období, kdy se diskutovalo o sloučení obou univerzit? Co zásadního se od té doby změnilo v přístupu ke vzájemné spolupráci?

Před téměř patnácti lety jsem se těchto diskuzí účastnil jako předseda malého akademického senátu. Bylo to téma, které mě osobně velmi zajímalo a které tehdy na Ostravské univerzitě silně rezonovalo. Už tehdy jsem v případném sloučení viděl potenciál zejména v mezioborovosti a multidisciplinaritě. Bylo mi jasné, že právě tyto přístupy budou do budoucna klíčové a dnes se to jen potvrzuje.

Na Ostravské univerzitě tehdy probíhaly debaty se zástupci zahraničních univerzit, kde k fúzi technické a společenskovědně orientované instituce skutečně došlo. I to mi ukazovalo možná pozitiva. Zároveň jsem si ale uvědomoval, že charakter a „firemní“ kultura obou ostravských univerzit jsou poměrně odlišné, což ve mně vyvolávalo určité obavy.

Každá změna vedení znamenala proměnu vztahů mezi našimi univerzitami. Někdy totiž nejde jen o institucionální vůli, ale také o osobní naladění a chemii mezi lidmi, kteří univerzitu vedou. Velmi jsem proto ocenil, že mě hned první den v úřadu přivítal tehdejší rektor VŠB-TUO, profesor Snášel. Ještě, než jsem se doslova usadil do rektorské židle, jsme spolu seděli a mluvili o možnostech spolupráce. Symbolicky jsme se ten den potkali i na univerzitním hokeji, kde hrál náš společný tým BO Ostrava. Tento start předznamenal období intenzivnější komunikace a postupného zlepšování vztahů, které trvalo po dobu našeho společného působení ve funkcích.

S nástupem profesora Igora Ivana na post rektora se spolupráce ještě prohloubila a bude se dál rozvíjet. Hraje v tom roli i to, že se s Igorem Ivanem dobře známe a nyní společně řešíme i konkrétní společný studijní program.

Které konkrétní kroky nebo projekty podle vás nejvíce ukazují, kam se vzájemná spolupráce posunula?

Jednoznačně jsou to strategické projekty financované z Evropské unie, konkrétně z Operačního programu Spravedlivá transformace. Projekt REFRESH je z velké části řešen na VŠB-TUO, projekt LERCO zase především na Ostravské univerzitě, což se ukazuje jako funkční model.

Spolupráce v rámci těchto projektů funguje velmi dobře, což potvrzuje i pozitivní hodnocení ze strany poskytovatelů dotace a národních orgánů. Máme výbornou zpětnou vazbu u ministerstev a v porovnání s obdobnými projekty v jiných krajích si stojíme opravdu dobře. Je to skvělá vizitka nejen kvality samotných projektů, ale i toho, že obě univerzity dokážou efektivně spolupracovat.

I proto se již nyní bavíme o tom, že bychom na tuto spolupráci mohli navázat v dalším programovacím období po roce 2027, pokud budou do transformujících se regionů směřovat další prostředky, byť pravděpodobně v menším objemu. Diskutujeme o přípravě projektů na půdorysu existujících společných strategických projektů LERCO a REFRESH, což by bylo přirozené a smysluplné pokračování této spolupráce.

Oba již zmíněné projekty mají za úkol transformovat Moravskoslezský kraj z uhelného na zdravější, chytřejší. Jakou roli v této proměně obě univerzity, ještě spolu se Slezskou univerzitou, hrají?

Myslím, že role všech tří univerzit je v této proměně velmi výrazná, i když dopady projektů nelze přesně kvantifikovat. Dobrým dokladem je například výsledek mezinárodního evaluačního panelu, kterým prošly všechny veřejné vysoké školy. Hodnocen byl mimo jiné dopad tvůrčí činnosti, vědy a výzkumu na region a město. V případě Ostravské univerzity bylo toto hodnocení velmi pozitivní napříč všemi fakultami. Mezinárodní panel vyzdvihl zejména společenskou roli univerzity, takzvanou třetí roli, a ocenil, že přínos pro region je mimořádně silný. Toto téma je důležité i pro rektory VŠB-TUO a Slezské univerzity.

Společně se zástupci Moravskoslezského kraje se pravidelně setkáváme a spolupráce je nastavena velmi dobře. V tomto ohledu má náš kraj nadstandartní postavení a není běžné, aby se univerzitám dostávalo tak silné a systematické podpory ze strany kraje a města.

Moje další otázka směřovala právě ke vztahům se Statutárním městem Ostrava a Moravskoslezským krajem. Pracujete s naším panem rektorem třeba na nějakých dlouhodobých strategiích o dalším rozvoji města Ostravy?

Ano, spolupracujeme. Jak na úrovni Moravskoslezského kraje, tak Statutárního města Ostravy patří vzdělávání mezi základní strategické pilíře. Město i kraj si uvědomují, že čelí dlouhodobému odlivu mozků a mladých lidí, a že univerzity v tomto ohledu hrají klíčovou roli. I proto s námi spolupracují a podporují nás.

Čím si vy osobně ten odliv mozků vysvětlujete?

Odliv mozků a mladé generace si vysvětlují především přetrvávajícím negativním obrazem Ostravy. Jde ale často o stereotypy a mýty, které už dávno neodpovídají realitě. Tyto představy jsou bohužel podporovány i popkulturou nebo filmovou tvorbou, a část veřejnosti tak Ostravu stále vnímá jako špinavé a znečištěné město.

Práce na změně image je běh na dlouhou trať, ale společně se o to snažíme. Hezkým příkladem je společná prezentace univerzit na veletrhu Gaudeamus, kde Ostravu představujeme jako zelené a atraktivní město pro studium i život. Tímto způsobem oslovujeme desetitisíce středoškoláků a často právě vizuální sdělení dokáže změnit jejich pohled účinněji než samotné informace u stánků. VŠB-TUO i Ostravská univerzita jsou kvalitní vysoké školy a společně máme potenciál tento obraz dál měnit.

Společná prezentace ostravských univerzit na Gaudeamu, Dny otevřených dveří máme ve stejném termínu. Je tedy třeba dělat nějaké další kroky?

Příkladů společné prezentace bychom našli víc. Velmi dobře se nám to podařilo například při Českých akademických hrách v roce 2025, které jsme pořádali společně. Šlo o významnou celostátní událost a odezva ze strany organizátorů byla velmi pozitivní, mimo jiné i díky silné podpoře, které se nám dostalo od města, ale třeba i od společnosti HSF, která obě univerzity dlouhodobě podporuje.

Do Ostravy tehdy přijelo více než 1500 studujících z celé republiky, kteří měli možnost zažít město

jinak, než jak ho často znají jen z vyprávění nebo stereotypních představ. Právě takové akce považuji za účinný způsob, jak měnit vnímání Ostravy, a zároveň posilovat společnou prezentaci našich univerzit.

A co spolupráce ve vědě a výzkumu? Měli bychom více spolupracovat?

Ano, spolupráce ve vědě a výzkumu může být vždy širší. Před dvěma lety ustavená Cena rektorů ostravských univerzit, která se předává právě za vědecko-výzkumnou spolupráci, jasně ukazuje směr a má silný motivační potenciál pro kolegy z obou institucí. Přirozenou společnou platformou jsou přitom strategické projekty LERCO a REFRESH. V roce 2025 byla cena udělena i kolegům, kteří do těchto projektů přímo zapojeni nebyli, což bylo do určité míry překvapivé. Do budoucna by se nabízelo, aby mezi laureáty přibývalo více týmů z obou projektů, protože se tam mezioborová spolupráce přirozeně rozvíjí.

Interdisciplinarita je dnes stále více poptávaná, každý technický výzkum by měl mít i společenskou rozměr. Tento přístup je silně akcentován na všech úrovních a jsem rád, že si to uvědomuje i pan rektor. Společenské vědy přitom nemají vždy takové možnosti spolupráce s komerční sférou jako obory technické či ekonomické. My v Ostravě ale víme, že se můžeme vzájemně doplňovat a pomáhat si.

Jak tedy motivovat zaměstnance k tomu, aby navázali spolupráci a následně se přihlásili do Ceny rektorů?

Motivací může být například finanční odměna ve výši 100 000 korun. Další cestou jsou společná setkávání vědců z Ostravské univerzity a VŠB-TUO, což se nám částečně daří, zejména v rámci projektu REFRESH. Takových setkání by ale mohlo být více, protože je důležité, aby se lidé potkávali a diskutovali nad průřezovými, mezioborovými tématy.

Další příležitostí je tradiční společná scéna na festivalu Colours of Ostrava, kde spolu s VŠB-TUO a městem připravujeme témata, která propojují zástupce obou univerzit.

Na začátku našeho rozhovoru jsme zmínili společný studijní program, který bude na úrovni doktorského stupně studia. Co společný bakalářský nebo navazující magisterský program?

Budeme o tom teprve diskutovat. Momentálně připravujeme unikátní studijní program zaměřený na umělou inteligenci a kvantové počítání. To je oblast, ve které má VŠB-TUO silnou expertizu, ale i my máme co nabídnout, například přes náš Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování, který se rovněž zaměřuje na AI, a pochopitelně přes interdisciplinární spolupráce např. v medicíně, přírodních vědách, biomechanice lidského pohybu, anebo historii. Doktorský studijní program je v tomto momentě přirozenější než programy bakalářské nebo magisterské, jelikož prohlubuje existující vědecko-výzkumnou spolupráci, ale věřím, že to je teprve první krok.

Existují studijní oblasti, které by byly pro společný program ideální?

Diskuze o vhodných studijních oblastech již proběhly, ale je to zatím v začátcích. Vzhledem k tomu, že máte nového rektora, a také s ohledem na naše společné strategické projekty financované z Operačního programu Spravedlivá transformace, se chceme soustředit na aplikovaný výzkum.

Právě díky průnikům mezi projekty a výzkumnými oblastmi můžeme objevit témata, která by byla zajímavá i pro společné studijní programy. Je důležité reagovat na nové výzvy a poptávku, která vzniká nejen ze strany výzkumu, ale i ze strany studujících a potřeb trhu. V diskuzích budeme pokračovat, abychom našli oblasti, kde spolupráce opravdu přinese přidanou hodnotu.

Za připomenutí stojí i již běžící spolupráce mezi naší fakultou umění a VŠB-TUO v oblasti kulturních a kreativních odvětví.

Mě napadá společný studijní program Lékařské fakulty a Fakulty elektrotechniky a informatiky ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Ostrava.

Ano, to je jedna z možností. Ostravská univerzita úzce spolupracuje s Fakultní nemocnicí Ostrava prostřednictvím Lékařské fakulty, zatímco VŠB-TUO má partnerství zejména přes Fakultu elektrotechniky a informatiky. Prohloubit spolupráci s FNO plánuje i váš pan rektor.

Potenciál je obrovský – technický výzkum může vést k inovacím a novým technologiím v medicíně a zdravotnictví. Už teď na Lékařské fakultě funguje Katedra umělé inteligence, digitalizace a inovativních technologií, první svého druhu v Česku, zejména díky proděkanovi doc. Volnému, laureátu ceny za AI ve zdravotnictví a řady dalších ocenění. Právě tady vidíme velkou příležitost pro spolupráci a propojení našich kapacit.

A co nějaká mezinárodní spolupráce? Ostravská univerzita je, stejně jako VŠB-TUO, součástí aliance evropských univerzit.

Co se týče mezinárodní spolupráce, Ostravská univerzita i VŠB-TUO působí v aliancích evropských univerzit. Spolupracujeme zejména na úrovni těchto aliancí, ale bavili jsme se také s vaším rektorem a rektorem Slezské univerzity o možnosti sdílení zkušeností z našich aliancí. Tyto aliance jsou velmi pestré a jdou různými směry, proto je cenné vzájemně si předávat osvědčené postupy a zkušenosti.

O aliancích jsme hovořili již 1. září, kdy nastoupil nový rektor. Stejně jako bývalý rektor VŠB-TUO navštívil první den mě, tak jsem Igora Ivana navštívil společně s Tomášem Gongolem, rektorem Slezské univerzity, což bylo samozřejmě gesto otevřenosti a připravenosti ke spolupráci.

Přejdeme ještě ke sportu. V Ostravě je rivalita mezi VŠB-TUO a Ostravskou univerzitou známá. Je to svým způsobem folklor, zvlášť ve sportu. Jak se na tuto rivalitu díváte vy?

Když se řekne sportovní rivalita mezi VŠB-TUO a Ostravskou univerzitou, napadá mě hlavně hokej a basketbal, i když se setkáváme i v dalších sportech. Tato derby jsou vyhlášena a opravdu unikátní – každoročně vyprodáme hokejovou halu pro téměř deset tisíc diváků, a kdyby byla větší, vyprodali bychom ji také. Atmosféra je úžasná a je to jeden ze způsobů, jak se studenti mohou identifikovat se svou alma mater.

Basketbalové derby funguje podobně. Na úrovni první ligy, ať už v basketbalu nebo hokeji, takovou atmosféru jinde stěží najdete. V české univerzitní lize hrajeme hokej dokonce společně a máme jeden tým, což je unikátní.

Upřímně řečeno, líbilo by se mi, kdybychom se obešli bez vulgárních pokřiků na soupeře. Fandit bychom mohli především svému týmu, nikoli proti druhému. Mohli bychom tak ukázat, že i ke sportu patří respekt k druhému.

Je pravda, že se stává málokdy, aby univerzity nastoupily proti sobě a potom se v podstatě chytí kolem ramen a jdou hrát spolu. V letním semestru budeme společně hrát proti Brnu.

Toto derby si s panem rektorem rozhodně nechceme nechat ujít. Na univerzitním derby jsme sice kvůli jednání konference rektorů chyběli, ale v Brně cítíme velkou konkurenci, takže bude napínavé a motivující.

Jak by podle vás měla vypadat spolupráce mezi VŠB-TUO a Ostravskou univerzitou v horizontu pěti

let, třeba v roce 2030?

Myslím si, že bychom na sebe měli být více napojení, více o sobě vědět. Klíčem jsou strategické projekty – jsou skvělým nástrojem pro prohloubení naší spolupráce.

Nezmínil jsem ale jednu zásadní věc – lidi. Váš současný rektor byl dlouholetým prorektorem pro strategii a spolupráci a pracoval mimo jiné s prorektorem pro strategii a rozvoj, Ondřejem Slachem. Znájí se dlouho, spolupracovali na různých projektech a potkávali se při tvorbě strategií i v rozličných poradních orgánech. I díky jejich dlouhodobé spolupráci a vzájemné důvěře se nám podařilo navázat hlubší kontakty.

Bez těchto lidí by to nešlo. Spolupráce není jen o mně a o panu rektorovi, ale o celém vedení obou univerzit a mnoha lidech na fakultní úrovni.

Zdroj: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

<https://www.osu.cz/32604/petr-kopeccky-spoluprace-ostravske-univerzity-a-vsb-tuo-ma-dnes-silnejsi-zaklady-nez-kdy-driv>